

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РФ У 2014-2020 РОКАХ

Бузовецька А.,

*студентка 2 курс магістратури,
Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії,
ВНЗ «Університет економіки та права “КРОК”», м. Київ, Україна,
e-mail: Buzovetskaav@krok.edu.ua*

Сучасні війни ведуться в інформаційному просторі за допомогою специфічних інформаційних видів озброєння. Інформація може бути як у вигляді засобу захисту, так і нападу, і все буде залежати лише від того, чий ресурс та пропаганда будуть потужнішими. Той факт, що інформаційна війна безпосередньо не пов'язана із кровопролиттям та руйнуваннями, досить часто призводить (а у випадку України вже призвело) до певного ігнорування та безпечності у ставленні до неї, на початках навіть до переоцінки її впливу на руйнування суспільної психології.

Аналіз воєнно-політичної ситуації, що складалась упродовж останніх років навколо України та її території, дає підстави вважати, що Україна від самого початку проголошення незалежності стала об'єктом потужних пропагандистських операцій та довготривалого психологічного впливу з боку Російської Федерації, яка з болем і тугою не може позбутися свого імперського минулого та не залишає мрії про відродження Російської імперії в оновленому форматі, що без України буде неповним.

“Гібридна” війна Росії проти України є якісно новим підходом ведення воєнних кампаній, ключовим моментом яких є психологічна та інформаційна обробка місцевого населення, застосування жорсткої сили іміджевої дипломатії на підготованому геопросторі держави, що дає змогу на сучасному етапі не лише проводити активну приховану інтервенцію на Сході України, обмежуючись заздалегідь добре підготованими та нечисленними диверсійними групами (однак озброєними сучасною бронетехнікою та іншими ефективними засобами наступу і оборони), але й анексувати на свою користь окремі території, зокрема Крим.

Основними напрямками та способами маніпулятивних психоінформаційних технологій РФ відносно України були (та і залишаються надалі):

- поступове пониження міжнародного іміджу України з метою послаблення її геополітичного значення;
- відповідне дозування та спотворення інформації з метою дестабілізації ситуації в державі та впровадження власної політики “керованого хаосу”;
- формування стереотипу меншовартості та вторинності українців, а також відповідне руйнування почуття нації та народу;
- домінування російської мови, культури та традицій для утвердження самоідентифікації при одночасному витісненні української мови та культури.

Це підтверджується тенденційними висвітленнями російськими ЗМІ подій в Україні та відкритим пропагуванням своїх імперських амбіцій, зневажливою

характеристикою нашої Батьківщини у висловах вищого керівництва Росії, так, зі слів президента РФ В. Путіна, "...Україна – це навіть не держава! Що таке Україна? Частина її території – це Східна Європа, а частина, ще й значна, подарована нами" [1].

Не можна залишити поза увагою розгляд Інтернет-ресурсів, серед яких діє понад 400 суто російських сайтів. Для порівняння: український Інтернет містить лише 23 сайти (без врахування 70 двомовних продуктів) [2].

З метою інформаційного впливу в Криму на початку лютого 2014 р. проросійські активісти розповсюджували листівки за місцем проживання громадян, у міському транспорті, на місцевих телеканалах і телеекранах, посеред міських площ демонструвались пропагандистські ролики. Ексклюзивне право мовлення та надання інформації мали лише російські медіа, а українські зазнавали утисків. Після анексії Криму жодні українські ЗМІ на півострові не діють [3].

З метою суттєвого покращення стану вітчизняної інформаційної політики та національної безпеки загалом, зменшення інформаційно-психологічних впливів Російської Федерації та захисту інформаційного поля держави насамперед необхідно:

- створити плацдарм для якісної зміни внутрішньої та зовнішньої інформаційної політики, розробивши коротко- та середньострокову стратегію на основі доповненої законодавчої та нормативно-правової бази, гармонізованої з нормами міжнародного права;
- припинити руйнацію моральної єдності українського суспільства та почати діяти в інтересах усієї єдиної української політичної нації, працювати на зближення політичних проектів двох Україн;
- взяти під контроль захист національної інформаційної сфери, водночас знаходити шляхи просування українського інформаційного продукту на територію Росії, шляхом використання сучасних високих технологій та розширення кола наших симпатиків;
- працювати на зростання іміджу України та її конкурентноспроможності на міжнародній арені шляхом підвищення та покращення її бренду;
- розвивати та поширювати іномовлення, а також вітчизняні Інтернет-ресурси іноземними мовами;
- усіма засобами проривати інформаційну блокаду РФ та обмежити російський інформаційний вплив на Півдні та Сході України;
- посилити контроль над ЗМІ інших країн, які функціонують та акредитовані в Україні;
- провести люстраційну політику серед власників українських медіа-ресурсів, зменшити вплив олігархів на ЗМІ;
- сприяти розвитку громадського медіа-сектора як незалежного, неупередженого, об'єктивного інституту, основна мета якого – донесення правомірної інформації до споживача;
- контролювати частотний ресурс біля власних кордонів, не допускати інформаційної контрабанди;

– суттєво покращити якість та збільшити кількість українського видавничого продукту, сприяти створенню гідних та цікавих телепрограм, розвитку вітчизняного кінематографу;

– замість заклику “не купуй російське” (саме інформаційний продукт) краще використовувати гасло “купуй українське, тому що воно якісне, рідне, модне та перевірене”;

– налагодити дієву роботу з проукраїнськими Інтернет-спільнотами, на основі яких створювати відповідні “троль”-угруповання на певним чином акцентувати їхню діяльність, створити блокаду Інтернет-ресурсів, які несуть загрозу інформаційній безпеці держави;

– сприяти діяльності громадських організацій, здатних виконувати інформаційно-психологічні операції та оперативне інформування;

– удосконалити рівень підготовки фахівців із інформаційної безпеки та протидії засобам психологічного впливу [4].

Отже, можна стверджувати, що виконання цих заходів дасть змогу зменшити конфронтацію між традиційними і новими центрами протистояння, унеможливить подальше маніпулювання суспільною свідомістю для досягнення широкомасштабної інформаційної експансії, сприятиме захисту інформаційного поля та інформаційній безпеці Української держави.

Списки використаних джерел:

1. ТОП-7 цитат Путіна об Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://politiko.ua/blogpost69917>.
2. Дацук С. Россия использует психотронное оружие на Востоке Украины [Электронный ресурс]. — Режим доступу : <http://uapress.info/ru/news/show/22063>.
3. Мерзлюк Ю. Б. Кримський конфлікт: російсько-український інформаційний простір [Електронний ресурс] / Ю. Б. Мерзлюк. — Режим доступу : <http://kgimv.nau.edu.ua/images/Konferentsiya.pdf>.
4. П. Шевчук Інформаційно-психологічна війна росії проти України: як їй протидіяти http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik13/fail/Shevchuk.pdf

ДИПЛОМАТИЧНИЙ КОНФЛІКТ МІЖ УРЯДАМИ УКРАЇНИ ТА УГОРЩИНИ. НЕЗАКОННА АГІТАЦІЯ НА ЗАКАРПАТТІ

Поварчук А.,

*студентка спеціальності: Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії,
ВНЗ Університет економіки та права "КРОК", м. Київ, Україна,
e-mail: povarchukal@krok.edu.ua*

Відносини між Україною та Угорщиною дуже складні - завжди є питання, в якій країні важко досягти компромісу. Однак нещодавно обидві сторони заявили про намір покращити відносини та вирішити найактуальніші питання. Рішення Міністра закордонних справ Угорщини Петра Сійярто провести день виборів в Україні 25 жовтня викликало конфлікт. Рішення закликала закарпатських угорців підтримати КМС на місцевих виборах". Такий дзвінок він розмістив у своєму Facebook. Сійярто сказав: "Єдина угорська партія, КМКС, прагне стати членом Карпатської обласної ради. Було б дуже погано, якби угорці не мали представництва на регіональному рівні". Зокрема, він закликав підтримати нинішнього мера Золтана Бабяка на виборах мера. Міністр написав: "Не випадково багато людей звертають увагу на Берегове, бо мер міста Золтан Бабяк зробив хорошу роботу. Якщо він зможе продовжити, це буде добре" [1].

Сійярто також сказав, що закарпатці, які проживають в Угорщині, можуть перетнути кордон, щоб проголосувати і повернутися, не проходячи 14-денний карантин. Однак, згідно з українським законодавством, підбурювання не допускається під час "дня тиші" та вираження побажань громадян. Міністерство закордонних справ України негайно відреагувало на дії угорських чиновників. Зокрема, повідомляється, що посадовці Будапешта "безсоромно підтвердили пряме втручання у внутрішні справи України", підбурюючи чиновників до місцевих виборів. У заяві відомства йдеться про те, що в день виборів до місцевих виборів Угорщина безпосередньо балотувалася до угорської партії, і тому "завдає зловісного удару послідовним зусиллям України щодо конструктивного вирішення проблем в українсько-угорських відносинах". В українському МЗС повідомили: Київ неодноразово закликав угорську сторону припинити нехтувати принципами верховенства права і добросусідських відносин та з повагою поставитися до законів України [2].

"Неприйнятні поради, надані виборцям у Будапешті, порушували українське законодавство, не залишаючи Україні іншого вибору, крім як суворо реагувати на ці кроки відповідно до усталеної міжнародної практики та законодавства України", - повідомляється в повідомленні. Водночас Міністерство закордонних справ зазначило, що громадяни України угорського походження є важливою частиною українського суспільства та мають усі необхідні права та можливості вільно обирати своїх представників для участі у місцевому самоврядуванні.